

Un tendre silenci de Nadal

En aquest article es reflexiona sobre el valor del silenci:

Advent és el temps de l'espera humil del Salvador i de la joia plena pel seu naixement.

05/12/2019

"El Fill de Déu, en la seva encarnació, ens va invitar a la revolució de la tendresa" [\[1\]](#): el Papa Francesc mostra que, en el misteri de Crist, els signes palesen la tendresa de Déu. I sant Ignasi d'Antioquia diu que el Senyor és conegut en el seu silenci.

El temps de Nadal és anunciat per un Advent on la moderació i el silenci relatiu dels instruments musicals en la litúrgia són signes de l'espera humil del Salvador, de l'alegria plena del seu naixement [2].

El Verb es fa carn i el contemplem nen: "*infans*", en llatí, cosa que significa literalment "que no parla". La Paraula no sap parlar. El silenci de Déu convida a la contemplació, a l'admiració, a l'adoració. El Verb s'ha abreujat, diuen els Pares de l'Església: el Fill de Déu s'ha fet petit perquè la Paraula sigui al nostre abast, signe silenciós i tendre que demana amor.

La litúrgia estén aquest silenci a la natura sencera. "*Mentre un silenci tranquil embolcallava l'univers i la nit era al bell mig de la seva cursa*", diu el llibre de la Saviesa, va baixar a la terra "*des del cel com un guerrer implacable*" (Sb 18, 14-15). L'aplicació

d'aquest text al naixement de Jesús es remunta probablement al judeocristianisme, és a dir, als primers temps de l'Església [3].

El rès de l'Àngelus vespertí va néixer de la creença que en aquella hora, quan cau el silenci de la nit, la Mare de Déu va rebre la salutació angèlica. A poc a poc, es va estendre la pràctica de recitar aquesta oració al migdia, demanant aleshores, al segle XV, per la pau de l'Església [4].

Maria, i Josep, el silenciós, tornaran a Natzaret: trenta anys de silenci i obscuritat de Jesús, li agradava recalcar a sant Josepmaria [5].

Vindrà la vida pública, i fins i tot un dia Crist callarà davant Herodes "amb un diví silenci" [6]. Isaïes havia profetitzat: "En el silenci i en l'esperança raurà la vostra fortalesa"; sant Josepmaria ho aplicava també a l'adversitat: "Callar i confiar" [7]; ja que, com deia Benet XVI, "les

circumstàncies adverses són misteriosament «abraçades» per la tendresa de Déu" [8]. En paraules de Francesc, "**a poc a poc cal permetre que l'alegria de la fe comenci a despertar-se, com una secreta però ferma confiança, fins i tot enmig de les pitjors angoixes[...]És bo d'esperar en silenci la salvació del Senyor» (Lm 3,17.21-23.26)" [9].**

Un poeta francès diu que els pensaments són ocells que canten només quan són en l'arbre del silenci. El cristià pensa i diu: "**Dies de silenci i de gràcia intensa... Oració cara a cara amb Déu...**" [10]

En la ploma de sant Josepmaria, la paraula "silenci" és freqüentment usada amb els adjectius ***fecund, alegre, amable*** [11]. La tasca silenciosa és eloqüent, l'esforç silenciós dóna fruits [12]...

El silenci respira pau, humilitat, descans, serenitat, i fins i tot eficàcia;

permet el recolliment. Elies va escoltar Déu en "un murmuri de brisa suau", literalment en "la veu d'un fi silenci" (1R 19,12), que expressava la intimitat d'una conversa [13].

Cal un temps de "*silenci interior*", constata sant Josepmaria [14]. Com diu la beata Teresa de Calcuta, "Déu parla en el silenci del cor. [...] El fruit d'aquest silenci és l'oració. El fruit de l'oració és la fe. El fruit de la fe és l'amor. El fruit de l'amor és el servei. I el fruit del servei és la pau. Perquè la pau prové de qui sembra l'amor transformant-lo en acció" [15].

Dóna pau crear un cert silenci en la feina, en la família i en la societat. Segons una bella tradició cristiana, hom tendeix al silenci quan comença la tarda, en memòria de la passió del Senyor, i el guarda durant la nit, per descansar en Ell. Després de la mort a la creu vindrà el silenci del

sepulcre, fins a la glòria de la resurrecció. El gran silenci dels cartoixans i de tants religiosos acompanya i sosté la pregària de tota l'Església.

El silenci porta a ser atent amb els altres i reforça la fraternitat.

L'Evangelí demana, com recorda el Papa Francesc, "**un exercici perenne d'empatia, d'escolta del sofriment i de l'esperança de l'altre**" [16]. La tendresa de Déu fa el nostre cor sensible, proper. Ens obre als altres i descobrim, en paraules de sant Josepmaria, "**persones que necessiten ajuda, caritat i afecte**" [17]. En un temps on sembla que hem d'omplir tot el nostre dia d'iniciatives, d'activitats, de soroll, és bo fer silenci al voltant i dins de nosaltres per poder escoltar la veu de Déu i la del proïsme.

Cada Advent evoca l'espera joiosa de la segona vinguda del Senyor. Quan

s'obre el setè segell de l'Apocalipsi, es fa un silenci en el cel (*Ap* 8, 1) que ens prepara al misteri trinitari. Calla el cel perquè prega, en humil espera la manifestació de Déu. Com diu el Pseudo-Dionís, venerem en respectuós silenci l'inefable de Déu: adorem [18].

El Concili Vaticà II recomana en la santa litúrgia el "silenci sagrat" davant Déu [19]. Així, durant la celebració eucarística, assenyala Francesc, **"els cors dels creients fan silenci i el deixen parlar a Ell"** [20]. El prelat de l'Opus Dei recorda com els temps de silenci conviden a l'assemblea reunida en la caritat a "escoltar els suggeriments íntims" de l'Esperit Sant [21].

La tendresa de Déu es manifesta en els signes... Segons una bella expressió dels Pares, aprenguem a llegir aquestes «maneres de ser» de Déu, que se'ns revela en Jesucrist.

Acompanyem el silenci de Maria i Josep. "Era el caient de la tarda, amb un silenci dens... Vas sentir molt viva la presència de Déu... I, amb aquella realitat, quina pau!" [22].

Guillaume Derville

[1] Francesc, *Exhortació apostòlica Evangelii gaudium*, 24 de novembre de 2013, 88.

[2] Cf. Ordenació general del Missal Romà, 313.

[3] Cf. Jean Daniélou, *Théologie du judéo-christianisme. Histoire des doctrines chrétiennes avant Nicée*, 1, Desclée-Cerf, Paris 19912, p. 276.

[4] Cf. Mario Righetti, *Historia de la liturgia I*, Biblioteca d'Autors Cristians, Madrid 1955, pàg. 206-207.

[5] Cf. Sant Josepmaria, *Solc*, 485; *És Crist que passa*, 38; Amics de Déu, 281, 284.

[6] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, 72; cf. *Solc*, 485; cf. *Via Crucis*, 1, 4. Cf. *Mt 26*, 62.

[7] Sant Josepmaria, *Forja*, 799. Cf. *Is 30*, 15.

[8] Benet XVI, *Exhortació apostòlica Verbum Domini*, 30 setembre de 2010, 106.

[9] Francesc, *Exhortació apostòlica Evangelii gaudium*, 6.

[10] Sant Josepmaria, *Solc*, 179.

[11] Cf. Sant Josepmaria, *Camí*, 447, 645, 672.

[12] Cf. Sant Josepmaria, *Solc* 300, 530.

[13] En hebreu, és la fórmula enigmàtica: "QOL demama daqqa",

que Francesc glossa en la seva homilia a Santa Marta, cf. L'Osservatore Romano, 13 desembre de 2013, pàg. 8.

[14] Sant Josepmaria, *Solc*, 670.

[15] Beata Teresa de Calcuta, Entrevista concedida el 1987 al periodista R. Farina, i publicada en el seminari italià *Il Sabato*, cit. en J.L. Illanes, *Tractat de Teologia espiritual*, EUNSA, Pamplona 2007, pàg. 394-395.

[16] Francesc, *Missatge per a la celebració de la XLVII Jornada Mundial de la Pau* (1 de gener de 2014) 8 de desembre de 2013, 10.

[17] Sant Josepmaria, *Converses*, 96.

[18] Cf. Pseudo-Dionís, *De divinis nominibus*, c. I, n. 11, cit. en Fernando Ocariz, *Sobre Déu, l'Església i el món*, Rialp, Madrid 2013, p. 70.

[19] Concili Vaticà II, Const.
Sacrosanctum Concilium, 30.

[20] Francesc, *Exhortació apostòlica
Evangelii gaudium*, 143.

[21] Xavier Echevarría, *Vivir la Santa
Misa*, Rialp, Madrid, pàg. 70; cf.
també p. 25, 106, 186. Cf. Ordenació
general del Missal Romà, 45, 55-56.
Cf. Benet XVI, *Exhortació apostòlica
Verbum Domini*, 66.

[22] Sant Josepmaria, *Solc*, 857.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/un-tendre-silenci-
de-nadal/](https://opusdei.org/ca/article/un-tendre-silenci-de-nadal/) (05/04/2025)